

Leden van de gemeenteraad Waalre

Uw brief van

Uw kenmerk

Behandelaar

Team Financiën

Onderwerp

Ons kenmerk

Datum

Financiële update 2025

1058665

VERZONDEN 07 OKT. 2025

Geachte leden van de gemeenteraad,

Via deze brief willen wij u tussentijds informeren over grote financiële ontwikkelingen en de daaruit voortvloeiende financiële consequenties die betrekking hebben op de begroting 2025. In de 2^e tussenrapportage, die voor 9 december 2025 besluitvormend geagendeerd staat, worden de genoemde ontwikkelingen in deze brief opgenomen ter besluitvorming voor uw raad.

Onderaan deze brief vindt u een overzicht van het geprognosticeerde resultaat voor het jaar 2025 en verder o.b.v. deze ontwikkelingen. Daarnaast ziet u ook de verwerking van de genomen raadbesluiten van afgelopen periode.

Op dit moment zien we een negatief saldo voor 2025. We zien echter ook een aantal ontwikkelingen die een positiever beeld voor 2025 laten zien. Bijvoorbeeld de toezegging van het Rijk dat de van Ark middelen uitgekeerd worden aan de gemeente en dat we een flinke onderbesteding zien binnen de Jeugdwet en Wmo. Op dit moment is de financiële impact van deze ontwikkelingen nog niet voldoende inzichtelijk om al een geraamd bedrag te kunnen noemen, maar is wel duidelijk dat dit voor een positieve ontwikkeling gaat zorgen in 2025. We verwachten ten tijde van de 2^e tussenrapportage van 2025 deze ontwikkelingen meer duidelijk voor u te hebben, inclusief een verklaring voor de onderbesteding van de budgetten.

Verkiezingen

Op woensdag 29 oktober 2025 vinden de verkiezingen voor de Tweede Kamer plaats. De gemeente speelt een belangrijke rol in de praktische uitvoering van deze verkiezingen. Dit betreft o.a. de organisatie van stemlokalen, waarborgen van toegankelijkheid en veiligheid en het correct en tijdig tellen van de stemmen. Het projectteam voor de verkiezingen wordt aangevoerd door een externe projectleider omdat hiervoor geen capaciteit beschikbaar is binnen het team van Burgerzaken vanwege de overgang naar een nieuwe Burgerzakenapplicatie. Deze tussentijdse

verkiezing zorgt er ook voor dat we de huidige Burgerzakenapplicatie langer moeten aanhouden en de overgang naar een nieuwe applicatie moeten uitstellen. Voor 2025 betekent dit een nadeel van €80.000. In de septembercirculaire worden we voor de kosten van deze verkiezing deels gecompenseerd.

Meicirculaire algemene uitkering gemeentefonds

Gemeenten ontvangen in principe op drie tijdstippen in het jaar informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota. Voor de jaren 2026 e.v. worden de bedragen verwerkt in de begroting 2026. Deze mutatie gaat over de aanpassingen voor de begroting 2025.

Gevolgen meicirculaire 2025 Gemeentefonds	2025
Voordeel meicirculaire 2025 t.o.v. septembercirculaire 2024	489.545
taakmutaties:	
Taakmutatie WSW; extra kosten opnemen	-/- 2.616
Alleenverdienersproblematiek	-/- 15.000
Blijft te besteden	471.929

De gevolgen van de septembercirculaire voor het jaar 2025 worden in de 2^e turap 2025 opgenomen.

Flexbudget

In de 1e tussenrapportage 2025 is aangegeven dat het flexbudget voor 2025 ontoereikend is. Hoewel het percentage verloop en verzuim gemiddeld en verklaarbaar zijn, heeft het veel invloed op de uitvoeringskracht. Het vertrek van gespecialiseerde medewerkers (vaak 'eenpitters') heeft een grote impact, waardoor functies niet kunnen vrijvallen, ook omdat het vaak om de uitvoering van wettelijke taken gaat. Door de krappe arbeidsmarkt duurt het gemiddeld langer voordat vacatures kunnen worden ingevuld. Nieuwe medewerkers dienen nog te worden ingewerkt en/of opgeleid, zeker wanneer het om zij-instromers of starters gaat. Daarnaast zien we dat bepaalde domeinen onevenredig drukken op het flexbudget, zoals VTH. De arbeidsmarkt op dit domein is zeer krap, het vinden van vast personeel duurt daarom langer en de tarieven voor flexkrachten zijn daarom duurder. Voordat het flexbudget wordt ingezet wordt eerst eventueel beschikbaar vacaturegeld benut. Dit dekt echter slechts een deel van de kosten gezien het verschil in salariskosten voor vast personeel en de tarieven voor flexibele krachten.

We verwachten een overschrijding van het flexbudget van € 750.000 in 2025. Deze overschrijding bestaat deels uit vervanging voor zieke medewerkers en vervanging wegens mobiliteit, waarbij het ook om moeilijk te vervullen vacatures gaat waardoor deze langer openstaan. Een deel van de overschrijding kan gedekt worden uit de lagere salariskosten als gevolg van een lagere cao-verhoging dan in onze begroting

is opgenomen. Dit voordeel is naar verwachting € 250.000. De totale overschrijding zal op basis van de huidige verwachting uitkomen op € 500.000. We blijven dit budget monitoren en inzetten op een zo efficiënt mogelijke benutting van het budget door inhuur te beperken waar mogelijk. In de jaarlijkse RIB over het flexbudget en inhuur die u in het vierde kwartaal van dit jaar ontvangt, wordt er uitgebreider ingegaan op dit onderwerp, inclusief een doorkijk naar volgend jaar.

Dagbesteding Wmo

Het budget voor WMO dagbesteding is in de begroting 2025 niet opgenomen. Door een herschikking van de taakvelden in 2024/2025 is dit budget buiten beeld gevallen en dat wordt nu hersteld. De kosten voor WMO dagbesteding zijn structureel van aard, dus moet erin worden voorzien. Dit betekent een incidenteel nadeel voor 2025 van € 90.000. In de begroting 2026 wordt het budget voor Wmo dagbesteding structureel opgenomen.

Reisdocumentenpiek 2025

De geldigheid van paspoorten en identiteitsbewijzen is 10 jaar geleden van 5 naar 10 jaar gegaan. Destijds was er een piek in de aanvragen. Diezelfde piek verwachtten we ook voor de komende jaren. In de begroting 2025 zijn dan ook extra middelen voor formatie, aanschaf en uitgiftekosten van de reisdocumenten voor de komende jaren opgenomen. Nu blijkt, net zoals in meerdere gemeenten, dat de piek minder hoog is dan werd verwacht. Hierdoor lukt het vooralsnog om de afgifte van de reisdocumenten op te vangen met de huidige formatie. Dit betekent een voordeel van € 60.000 voor 2025. Het voordeel voor de komende jaren is verwerkt in de begroting 2026.

Vorbereidingskrediet wijkaanpak

Een voorbereidingskrediet in het jaar 2026 voor de wijkaanpak van € 60.000 is bedoeld om de eerste fase van planvorming mogelijk te maken, waaronder het uitvoeren van verkennend onderzoek. Het gaat om middelen om te komen tot een gedragen visie en uitvoerbaar plan van aanpak. Dit vormt de basis voor latere investeringsbesluiten. Dit voorbereidingskrediet voor het jaar 2026 kan gedekt worden uit de bestaande middelen voor het Wegenbeheersplan 2025. Uw raad wordt voor de begrotingsbehandeling dit jaar geïnformeerd over de prioritering van de wijken. Hierbij worden ook een 3-tal scenario's aan u voorgelegd en wat deze scenario's op hoofdlijnen betekenen voor de meerjarige investeringsbehoefte.

Commissie van Ark middelen

Tijdens een constructief gesprek op 8 september 2025 tussen de VNG en het kabinet, zijn de afspraken over jeugdzorg nagekomen: het kabinet maakt € 728 miljoen vrij waar gemeenten recht op hebben over 2023 en 2024. Het besluit ligt in lijn met het advies van de commissie-Van Ark. Gemeenten hebben hier lang voor gestreden. Deze ontwikkeling markeert een gezamenlijk commitment van Rijk en gemeenten om de jeugdzorg duurzaam en effectief te organiseren, met oog voor de uitvoerbaarheid op lokaal niveau.

In de septembercirculaire 2025 zijn deze middelen in het jaar 2025 toegevoegd. In de 2^e turap 2025 zullen wij u hierover verder informeren.

Onderstaand overzicht geeft het geprognosticeerde resultaat voor het jaar 2025 en verder weer n.a.v. genomen raadbesluiten en bovengenoemde financiële ontwikkelingen:

Globaal financieel beeld	2025
<i>Bedragen * € 1.000 (V=voordeel, N=nadeel)</i>	
Saldo begroting:	
Primaire begroting 2025 (incl. aangenomen amendementen)	-352 N
Onvoorziene lasten structureel	100 V
Eenmalig onvoorzien	115 V
Begrotingswijziging n.a.v. septembercirculaire 2024	-11 N
Begrotingswijziging n.a.v. 4e turap 2024	118 V
Begrotingswijziging n.a.v. renovatie kunstgrasveld DVS Hockey	-2 N
Begrotingswijziging 1e Turap 2025	-423 N
Totaal besteedbaar	-455 N
Verwachte mutaties:	
<u>Programma Algemeen</u>	
Flexbudget 2025 inhuur	-500 N
<u>Programma 0 Bestuur en ondersteuning</u>	
Verkiezingen	-80 N
Reisdocumentenpiek	60 V
Meicirculaire algemene uitkering gemeentefonds	472 V
-	
<u>Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat</u>	
Voorbereidingskrediet Wijkaanpak 2026	0
<u>Programma 6 Sociaal domein</u>	
Dagbesteding Wmo	-90 N
Commissie van Ark middelen	PM
Totaal verwachte mutaties	-138 N
Globaal beeld van het resultaat	-593 N

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Waalre,

Gemeentesecretaris,

mr. drs. R.L. Franken

Burgemeester,

M.F. Oosterweert